

راهنمای آموزش بالینی
کارآموزی بهداشت مادر و کودک
در مراکز بهداشت
دوره کارشناسی مامایی

تهیه و تنظیم :

نشاط پیمان

عضو هیئت علمی گروه مامایی

نام درس : بهداشت مادر و کودک و خانواده ۱ (کارآموزی) کارشناسی پیوسته

تعداد واحد : ۲ واحد

پیشنیاز : بهداشت مادر و کودک خانواده ۱ (تئوری) ، بارداری و زایمان ۱ ، ۲ ، ۳ ، ۴ ، بیماریهای زنان

فراگیران : دانشجویان کارشناسی پیوسته مامایی (ترم ۶)

مکان کارآموزی : مراکز بهداشتی درمانی

مدت کارآموزی : ۱۸ روز (۶ هفته سه روزه)

وظایف عمومی دانشجویان :

- ۱ - حضور به موقع و فعال در محل کار
- ۲ - رعایت شئون اسلامی و اخلاقی
- ۳ - رعایت احترام به پرسنل ، بیماران و اساتید
- ۴ - تهیه و ارائه کنفرانس ، پوستر و پمفلت آموزشی
- ۵ - شرکت فعال در بحث های گروهی

اهداف کلی :

- ۱ - کسب توانایی در انجام مشاوره با مادر و خانواده
- ۲ - کسب توانایی در انجام آموزش بهداشت به مادر، خانواده و جامعه (آموزش فردی و یا گروهی)
- ۳ - کسب توانایی در انجام امور مربوط به معاینه مادران
- ۴ - کسب توانایی در انجام امور مربوط به معاینه کودکان
- ۵ - کسب توانایی در راهنمایی و کمک به مادر، خانواده و گروه های آسیب پذیر

شرح درس:

در طول این کارآموزی دانشجویان در جهت کسب توانایی در زمینه مشاوره مادر و خانواده، آموزش بهداشت و راهنمایی و کمک به مادر ، خانواده و گروه های آسیب پذیر آماده می شوند.

اهداف رفتاری :

انتظار می رود دانشجویان پس از گذراندن این دوره قادر باشد :

الف) بهداشت کودک :

- ۱ - با مادر و کودک ارتباط صحیح برقرار کند.
- ۲ - برای کودک پرونده بهداشتی تشکیل دهد .
- ۳ - اهمیت تغذیه انحصاری ، مزایا و روش صحیح شیردهی ، راههای حفظ و تداوم شیردهی و نشانه های کیفیت شیر را به مادر آموزش دهد .
- ۴ - رژیم غذایی مادر شیرده را بررسی و آموزش های لازم را بدهد .
- ۵ - راههای پیشگیری، درمان و مراقبت در مشکلات شایع شیردهی (ماستیت ، آبسه پستان ، گالاکتوسل ، شقاق) را به مادرشیرده آموزش دهد .

- ۶ - روش چمچ آوری و نگهداری شیر را به مادرانی که ساعتی در روز از کودک خود جدا می شوند آموزش دهد .
- ۷ - شیرخواران نیازمند به تغذیه مصنوعی را شناسایی کند نحوه صحیح تغذیه با شیر خشک را به مادران آموزش دهد .
- ۸ - نحوه شروع و تهیه غذای کمکی برای کودک و مشکلات مربوط را (درسین مختلف) به مادر آموزش دهد .
- ۹ - زمان شروع ونحوه استفاده از مکمل ها (آهن و ویتامین A+ D ، مولتی ویتامین و) را به مادر آموزش دهد .
- ۱۰ - نحوه از شیرگرفتن شیرخوار را به مادر آموزش دهد .
- ۱۱ - اهمیت پایش رشد کودک وارتباط رشد با تغذیه و بیماریها را به مادر آموزش دهد.
- ۱۲ - معیارهای پایش رشد کودک (تغییرات وزن ، قد و دورسر) را بررسی و نمودارهای آن را ترسیم وب رای مادر تفسیر نماید .
- ۱۳ - اختلالات رشد کودک را تشخیص و اقدامات لازم (آموزش ،ارجاع وپیگیری) را انجام دهد .
- ۱۴ - مسیر تکاملی نوزاد وکودک را بررسی و اختلالات تکاملی کودک را تشخیص و اقدامات لازم (آموزش ،ارجاع وپیگیری) را انجام دهد .
- ۱۵ - کودکان را از نظر زنتیک بررسی و اقدامات لازم (آموزش ،ارجاع وپیگیری) را انجام دهد .
- ۱۶ - اختلال درکنترل ادرار ومدفوع را تشخیص و اقدامات لازم (آموزش ،ارجاع وپیگیری) را انجام دهد .
- ۱۷ - راههای پیشگیری و مراقبتهای اولیه در عفونت های حاد تنفسی ، اسهال، برفک، افت قند خون و استفراغ رابه مادر آموزش دهد .
- ۱۸ - مشکلات شایع کودکان از قبیل یبوست، کم اشتها،ی، نفخ ودل درد را تشخیص ومراقبتهای لازم(آموزش ،ارجاع وپیگیری) را انجام دهد .
- ۱۹ - کودکان نیازمند به مراقبت ویژه را براساس دستورالعمل مربوطه تشخیص و اقدامات لازم (آموزش، ارجاع و پیگیری) را انجام دهد .
- ۲۰ - دهان و دندان کودک را معاینه و اقدامات لازم (آموزش ،ارجاع وپیگیری) را انجام دهد .

(ب) تنظیم خانواده :

دربرخورد با مراجعین انتظار می رود :

- ۱- با مراجع ارتباط مناسب کلامی و غیرکلامی برقرار نماید .
- ۲- در مراجع برای استفاده از روشهای پیشگیری از بارداری ایجاد انگیزه کند .
- ۳- از مراجع شرح حال بگیرد .
- ۴- از مراجع معاینه فیزیکی به عمل آورد .
- ۵- باتوجه به سیستم مشاوره GATHER و Redi مزایا ، معایب، نحوه مصرف ومیزان موثر بودن روشهای پیشگیری از بارداری مورد نظر او مشاوره نماید .
- ۶- باورهای غلط مراجع را در مورد روشهای پیشگیری شناسایی و اصلاح نماید .
- ۷- تغییر روش تنظیم خانواده را با انجام مشاوره لازم انجام دهد.
- ۸- به مراجع در انتخاب آگاهانه یک روش پیشگیری از بارداری کمک کند.
- ۹- درطول مشاوره، وسایل سمعی و بصری مناسب را به کارگیرد .
- ۱۰- به سوالات مراجع درمورد روش پیشگیری از بارداری انتخاب شده، پاسخ مناسب وآموزشهای لازم را بدهد .
- ۱۱- آزمایشات لازم برای استفاده از روشهای پیشگیری از بارداری را درخواست کند .

۱۲- درخواست آزمایش اسمیر کند.

۱۳- جواب اسمیر را تفسیر کند.

۱۴- زمان مراجعات بعدی را مشخص و در پرونده ثبت نماید .

۱۵- شرح حال طبی و سابقه استفاده از روشهای پیشگیری از بارداری او را بررسی نماید .

۱۶- رضایت مراجع، مناسب بودن و عوارض روش فعلی مورد استفاده را بررسی نماید .

۱۷- معاینات دوره ای را انجام دهد، آزمایشات لازم رادرخواست و در صورت لزوم مراجع را ارجاع و پیگیری نماید .

۱۸- زنانی را که دچار عوارض روش پیشگیری مورد مصرف فعلی شده اند شناسایی کند و اقدامات لازم (آموزش ، ارجاع و پیگیری) را انجام دهد.

۱۹- به زنانی که تازگی زایمان یا سقط داشته اند در مورد مناسب ترین روشهای پیشگیری ، نحوه مصرف، تاثیر بر شیردهی و بارداری بعدی آموزشهای لازم را بدهد .

۲۰- عوارض ترکیبات پروژسترونی را در مصرف کنندگان تشخیص و مراقبتها و آموزشهای لازم را بدهد .

۲۱- روشهای تزریقی را طبق دستورالعمل مربوطه تزریق نماید .

۲۲- آی یودی را طبق دستورالعمل مربوطه جاگذاری نماید .

۲۳- آموزشهای لازم درمورد آی یودی (کنترل نخ، علائم خطر و موارد نیاز به مراجعه فوری ،استفاده از روشهای پیشگیری کمکی و مراجعه بعدی، را به مراجع بدهد .

۲۴- مصرف کنندگان آی یودی را در فواصل مناسب بررسی کند و در صورت عدم رویت نخ اقدامات لازم (آموزش ، ارجاع و پیگیری) را انجام دهد.

۲۵- آی یودی را به روش صحیح خارج نماید .

۲۶- مزایا، معایب، نحوه مصرف، روش نگهداری و روشهای اورژانس پیشگیری (EC) را به مصرف کنندگان کاندوم آموزش دهد .

۲۷- مشکلات زنانی که توبکتومی شده اند شناسایی و در صورت لزوم ارجاع و پیگیری نماید .

۲۸- به مصرف کنندگان روشهای طبیعی پیشگیری از بارداری میزان شکست ، نحوه استفاده از این روش (ثبت واندازه گیری درجه حرارت و بررسی ترشحات واژینال) را آموزش دهد .

۲۹- اقدامات انجام شده را در پرونده بهداشتی ثبت نماید .

۳۰- شرایط مناسب نگهداری (درجه حرارت ، نور، محل مناسب ، تاریخ مصرف) وسایل مختلف پیشگیری از بارداری را رعایت نماید .

ج) واکسیناسیون :

- ۱ - یخچال را از نظر محل قرار گرفتن، دما، تعداد ونحوه چیدن کیسه های یخ (Ice bag)، واکسن ها، شیشه های آب نمک، زمان و نحوه برفک زدایی کنترل کند
- ۲ - کارت واکسیناسیون کودک را ۱۱ نظر فاصله تزریق قبل و نوع واکسن مورد نیاز بررسی کند .
- ۳ - واکسن را با رعایت نکات صحیح (تاریخ مصرف ، حفظ زنجیره سرما، انتخاب سرنگ سوزن و محل مناسب، انتخاب ضد عفونی کردن محل تزریق) تلقیح نماید .
- ۴ - عوارض واکسن تلقیح شده و مراقبت های مربوط را به مادر آموزش دهد .
- ۵ - کودکان دچار عوارض واکسیناسیون را ارجاع و پیگیری نماید .
- ۶ - واکسن تلقیح شده را در کارت و پرونده ثبت نماید و زمان مراجعه بعدی را تعیین کند .
- ۷ - لزوم حفظ و نگهداری کارت واکسیناسیون را به مادر آموزش دهد .
- ۸ - برای کودکانی که برنامه واکسیناسیون خود را به موقع آغاز نکرده است، برنامه ریزی صحیح براساس فواصل و نوع واکسن ها انجام دهد.

د) مراقبت مادر باردار

- ۱ - آشنایی کامل بان حوه کنترل و مراقبت مادران طی بارداری و تشخیص موارد پرخطر بارداری
- ۲ - آشنایی بان حوه آموزش مادران باردار طی بارداری، زایمان، شیردهی
- ۳ - آشنایی با وظایف انسانی و اخلاقی ماما در قبال مادران باردار، همراهان و رعایت موازین شرعی و اسلامی
- ۴ - آشنایی با نحوه مراقبت های بعد از زایمان
- ۵ - شرح حال کامل و دقیق از مادران باردار تهیه نماید در پرونده ثبت نماید .
- ۶ - معاینات عمومی شامل سر و گردن، سینه، شکم و اندامها را انجام دهد .
- ۷ - تغییرات دوران بارداری را در اندامهای مختلف بدن تشخیص دهد .
- ۸ - فشارخون را بطور صحیح و دقیق کنترل نماید .
- ۹ - قد و وزن مادر را بطور دقیق اندازه گیری و ثبت نماید .
- ۱۰ - BMI را تعیین و میزان اضافه وزن مجاز در بارداری را تعیین نماید و به مادر اطلاع دهد .
- ۱۱ - EDC را براساس LNMP را بطور صحیح محاسبه کند .
- ۱۲ - ارتفاع رحم را با استفاده از سانتی متر وانگشتی و مک دونالد از روی شکم تعیین نماید .
- ۱۳ - سن بارداری را بر اساس LNMP مشخص نماید .
- ۱۴ - علائم بالینی بارداری تشخیص دهد .
- ۱۵ - مانورهای لئوپولد را انجام دهد و موارد طبیعی و غیر طبیعی را تشخیص دهد .
- ۱۶ - مکان ضربان قلب جنین را مشخص و آن را دقیقاً شمارش کند و موارد غیر طبیعی را تشخیص دهد .
- ۱۷ - آزمایشات لازم جهت تشخیص بارداری را با توجه به زمان مناسب درخواست کند
- ۱۸ - اندیکاسیون های لازم برای سونوگرافی در بارداری را ذکر کند.
- ۱۹ - در مورد تغذیه صحیح، خواب مناسب، بهداشت فردی، بهداشت دندان و دهان، روابط جنسی، ورزش و واکسیناسیون دوران بارداری با مادر مشاور نمائید .
- ۲۰ - زمان واکسیناسیون و واکسن های مجاز دوران بارداری را به مادر بیان کند .
- ۲۱ - در زمینه مشکلات مادر در دوران بارداری به او توضیحات لازم و آموزش لازم را بدهد .

- ۲۲- آزمایشات دوران بارداری شامل خون و ادرار درخواست و نتایج را تفسیر کند .
- ۲۳- در صورت مشاهده نتایج غیرطبیعی آزمایش مادر را به پزشک ارجاع دهد.
- ۲۴- در مورد نوع زایمان (طبیعی ، سزارین) با مادر مشاوره نماید .
- ۲۵- مادران را از جهت جسمی و روانی برای پذیرش بارداری و زایمان آماده کند.
- ۲۶- داروهای مجاز مورد نیاز مادر بارداری را بطور صحیح تجویز نماید .
- ۲۷- اهمیت استفاده از مولتی ویتامین ، آهن ، اسیدفولیک را آموزش دهد.
- ۲۸- علائم خطر در بارداری را برای مادر توضیح دهد .
- ۲۹- معاینه پستان های مادر باردار را از جهت آمادگی برای شیردهی انجام دهد.
- ۳۰- مادر و و در صورت امکان پدر را مشاوره در جهت آمادگی برای پدر و مادر شدن دهد.
- ۳۱- زمان مراجعات مادر طی بارداری را تعیین و ثبت نماید .
- ۳۲- موارد بارداری پرخطر را تشخیص داده و بطور صحیح مراقبت نماید .

توضیح: کارآموزی بهداشت مادر و کودک طی ۱۸ روز به شرح ذیل برگزار می شود :

واحد اول : ۱ روز skill lab و آموزش گروهی ، ۸ روز کارآموزی در واحد مادر باردار، کودک ،تنظیم خانواده واکسیناسیون (۱ روز ارزشیابی)

واحد دوم: ۸ روز کارآموزی در واحد مادر باردار، کودک و تنظیم خانواده و ۱ روز ارزشیابی

واحد اول

الف) فعالیت‌های آموزشی در skill lab یا مرکز بهداشتی درمانی

فعالیت استاد	فعالیت دانشجو
روز اول مراقبت از کودک: توضیح پرونده بهداشتی کودک -آموزش نحوه استفاده از ابزارهای پایش رشد واندازه گیری قد و وزن و دور سر نوزاد و کودک -رسم و تفسیر منحنی رشد(بااستفاده ازمدل ماکت)	-تشکیل یک مورد پرونده بهداشتی کودک - تمرین پایش رشد با استفاده از مدل ماکت و ثبت در پرونده بهداشتی و کارت - استفاده از ابزارهای پایش رشد و اندازه گیری قد و وزن و دور سر نوزاد و کودک و رسم و تفسیر منحنی رشد
واکسیناسیون: آموزش درمورد یخچال واکسیناسیون (محل قرارگیری ، تعداد و نحوه چیدن Ice Bag ، واکسن ها، شیشه های آب و نمک و برفک زدایی) -آموزش درمورد کارت واکسیناسیون، نحوه ثبت اطلاعات -آموزش رعایت حفظ زنجیره سرما ، نحوه آماده کردن و تزریق انواع واکسن ها - نحوه آموزش والدین برای مراقبت از کودک واکسینه شده - مشاوره با مادر در نوبت های دوم و سوم واکسیناسیون	- انجام مشاوره واکسیناسیون - تمرین واکسیناسیون با استفاده ازمدل - تمرین پرکردن کارت واکسیناسیون و آموزش به والدین به روش ایفای نقش
- انجام مراحل IUD گذاری بر روی ماکت یا بیمار	- تمرین گذاشتن IUD بر روی ماکت

- انجام یک مورد مشاوره مادر باردار و تنظیم خانواده	<p>مراقبت مادر باردار: توضیح پرونده بهداشتی مادر باردار تنظیم خانواده: -آماده نمودن و تزریق آمپول مگسترون و دیپوفم بر روی ماکت - آموزش مراحل مشاوره: GATHER و Redi و انجام یک مورد مشاوره</p>
--	---

(ب) فعالیتهای آموزشی در مرکز بهداشتی درمانی

مراقبت مادر باردار

روز	فعالیت استاد	فعالیت دانشجو
دوم	<p>- معرفی پرسنل و شرح وظایف آنها - ارائه برنامه اهداف و موضوعات کنفرانس و بحث گروهی به دانشجویان - آشنا نمودن دانشجویان با پرونده پیش از بارداری، بارداری و مراقبتهای پس از زایمان و مانورهای لثوپولد - بازگویی و اصلاح مشکلات یک مراقبت مناسب</p>	<p>- رعایت قوانین و مقررات - رعایت احترام و نکات اخلاقی در ارتباط با مری، بیماران، پرسنل - انجام مراقبت پیش بارداری، بارداری و پس از زایمان و انجام مانورهای لثوپولد زیر نظر مری</p>
سوم	<p>بررسی و نظارت به کار دانشجویان به صورت موردی و سوال از دانشجویان با توجه به Case مربوطه و توجه به آموزشها، آزمایشات، سونوگرافی و مراقبت ها و مشکلات قبلی</p>	<p>- ارائه و بررسی Case روز قبل - مشاوره با مادر و دقت در شرایط خاص هر مراجع و توجه به نیازهای او - ارائه خدمت و انجام مراقبت مادر زیر نظر مری - درخواست آزمایشات روتین بارداری و سونوگرافی - تفسیر آزمایشات، سونوگرافی و غربالگری ها - آموزش به مادر در مراقبت از خود در موضوعات تغذیه، خواب، استراحت و بهداشت فردی و روابط جنسی، علائم خطر، تمرینات و ورزشهای دوران بارداری و پس از بارداری آموزشهای بعد از زایمان - شرکت در پرسش و پاسخ و بحث گروهی</p>

هفته دوم: بهداشت مادر و کودک و تنظیم خانواده

روز	فعالیت استاد	فعالیت دانشجو
چهارم	<p>- تعیین برنامه در واحد بهداشت و چگونگی اجرای آن و تعیین زمان و موضوعات کنفرانس و بحث های گروهی - پرسش و پاسخ در مورد اهداف واحد مادر و کودک - تشکیل پرونده یک کودک</p>	<p>- تشکیل پرونده با کمک مری - پایش رشد، رسم و تفسیر منحنی باک مک مری - بررسی سیر تکاملی کودک و تشخیص اختلالات تکاملی - آموزش به والدین در مورد منحنی رشد</p>

<p>برنامه ریزی برای فواصل مراجعه برای پایش رشد تشخیص انحرافات از رشد مناسب و پیگیری علت آن با انجام مصاحبه با مادر و دادن توصیه های لازم و در صورت نیاز ارجاع - ارائه خدمات لازم به کودکان نیازمند مراقبت ویژه</p> <p>- انجام مشاوره و ارائه وسایل پیشگیری باکمک مربی - شرکت در پرسش و پاسخ درمورد وسایل پیشگیری هورمونی</p>	<p>-تصحیح عملکرد دانشجو - پرسش مطالب آموزش داده شده - بازخورد نکات ضعف و قدرت در انتهای فعالیت دانشجو در طی روز</p> <p>-کمک به دانشجو درانجام مشاوره و ارائه وسایل پیشگیری از بارداری -پرسش و پاسخ و ارائه اطلاعات تکمیلی روشهای ترکیبی و روشهای نوین پیشگیری از بارداری -جمع بندی مطالب تئوری</p>	
<p>-گزارش صبحگاهی درمورد Case های روز قبل - انجام فعالیتهای روزقبل با کمک مربی آموزش شیردهی صحیح به مادر آموزش مصرف مکمل ها - شرکت در بحث گروهی تعیین شده</p> <p>- مشاوره و ارائه وسایل پیشگیری - شرکت در پرسش و پاسخ</p>	<p>-نظارت و کمک به دانشجو - بازخورد نکات ضعف و قدرت در انتهای فعالیت دانشجو در طی روز - پرسش و پاسخ درمورد مکمل های مورد نیاز کودک</p> <p>-کمک به دانشجو در ارائه وسایل پیشگیری از بارداری -جمع بندی مطالب تئوری</p>	پنجم
<p>-گزارش صبحگاهی - انجام فعالیتهای روزقبل بطور مستقل - آموزش تغذیه تکمیلی و تغذیه صحیح کودک بالای یک - شرکت در بحث گروهی تعیین شده</p> <p>گزارش صبحگاهی درمورد Case های روز قبل - مشاوره و ارائه وسایل پیشگیری از بارداری - شرکت در پرسش و پاسخ</p>	<p>- پرسش و پاسخ در مورد رشد و تکامل کودک و اختلالات آن - نظارت ، بررسی و اصلاح فعالیت های انجام شده توسط دانشجو - بازخورد نکات ضعف و قدرت در انتهای فعالیت</p> <p>-نظارت و اصلاح عملکرد دانشجو در ارائه خدمات - پرسش و ارائه اطلاعات تکمیلی درمورد روشهای مکانیکی (سدی) پیشگیری از بارداری و روشهای طبیعی -بررسی فعالیت ها و دادن باز خورد</p>	ششم

هفته سوم: واحد واکسیناسیون

روز	فعالیت استاد	فعالیت دانشجو
هفتم	<p>- توضیح درمورد یخچال واکسیناسیون</p> <p>- توضیح درمورد نحوه آماده کردن وسایل واکسیناسیون</p> <p>- توضیح درمورد نحوه پرکردن کارت واکسیناسیون، دفاتر و آمار روزانه</p> <p>- انجام واکسیناسیون توسط مربی</p> <p>- نظارت بر کنترل و ثبت دمای یخچال نحوه آماده کردن وسایل، کنترل کارت واکسن، گرفتن شرح حال کودک و آموزش والدین</p> <p>- انجام واکسیناسیون با مشارکت دانشجو</p> <p>- پرسش و پاسخ درمورد نکات قابل توجه در دستورالعمل واکسیناسیون و زرات بهداشت و زمان استفاده از واکسن ها</p> <p>- بازخورد نقاط ضعف و قوت در انتهای فعالیت دانشجو در طی روز</p>	<p>- کنترل و ثبت دمای یخچال</p> <p>- آماده کردن وسایل مورد استفاده برای واکسیناسیون</p> <p>- کنترل کارت واکسن</p> <p>- گرفتن شرح حال</p> <p>- شرکت در انجام واکسیناسیون با کمک مربی</p> <p>- آموزش به والدین درمورد مراقبت از کودک واکسینه شده</p> <p>- ثبت اطلاعات در کارت و دفاتر مربوطه</p> <p>- انجام واکسیناسیون و ارائه خدمات مربوطه با کمک مربی</p> <p>- تمرین واکسیناسیون روی ماکت با کمک مربی</p>
هشتم	<p>- پرسش و پاسخ و تکمیل اطلاعات دانشجویان درمورد واکسن های ثلاث، هپاتیت، توام بزرگسال و خردسال و روشهای تزریق عضلانی و در مورد عوارض، مراقبت ها، موارد منع مصرف</p> <p>- کمک به دانشجویان در انجام واکسیناسیون</p>	<p>- شرکت در پرسش و پاسخ و تکمیل اطلاعات در مورد واکسن های ، پولیو، هپاتیت، توام بزرگسال و خردسال</p> <p>- انجام واکسیناسیون و ارائه خدمات مربوطه با کمک مربی</p>
نهم	<p>- پرسش و پاسخ و تکمیل اطلاعات دانشجویان درمورد واکسن MMR و ب ث ژ و تکنیک تزریق زیرجلدی و داخل جلدی</p> <p>- نظارت و کمک به دانشجو در انجام واکسیناسیون ارزشیابی</p>	<p>شرکت در پرسش و پاسخ</p> <p>- انجام واکسیناسیون و ارائه خدمات مربوطه و ثبت در کارت با کمک مربی</p>

واحد دوم کار آموزی

هفته اول: مراقبت مادر باردار

روز	فعالیت استاد	فعالیت دانشجو
اول	<ul style="list-style-type: none"> - معرفی پرسنل مرکز - ارائه برنامه اهداف وموضوعات کنفرانس و بحث گروهی به دانشجویان - مرور مطالب مربوط به مراقبتهای بارداری، پیش از بارداری و پس از زایمان و مانورهای لثوپولد 	<ul style="list-style-type: none"> - رعایت قوانین ومقررات - رعایت احترام و نکات اخلاقی در ارتباط با مریبی، بیماران، پرسنل -انجام مراقبت بارداری، پیش از بارداری و پس از زایمان زیر نظر مریبی
دوم	<ul style="list-style-type: none"> -بررسی و نظارت به کار دانشجویان به صورت موردی آشنایی دانشجویان با حاملگی های پر خطر 	<ul style="list-style-type: none"> -انجام آموزش گروهی برای مادر باردار(آموزشهای دوران بارداری و پس از زایمان) -تشخیص حاملگی پرخطر و ارجاع و پیگیری آن ارائه خدمت و انجام مراقبت مادر زیر نظر مریبی - مشاوره با مادر و دقت در شرایط خاص هر مراجع و توجه به نیازهای او - شرکت در پرسش و پاسخ و بحث گروهی
سوم	<ul style="list-style-type: none"> بررسی و نظارت به کار دانشجویان به صورت موردی و سوال از دانشجویان با توجه به Case مربوطه و توجه به آزمایشات، سونوگرافی و مراقبت ها و مشکلات قبلی و بررسی شکایات شایع 	<ul style="list-style-type: none"> - ارائه و بررسی Case روز قبل --تفسیرآزمایشات و سونوگرافی - آموزش اقدامات لازم در موارد شکایات شایع بارداری -ارائه خدمت و انجام مراقبت مادر زیر نظر مریبی - مشاوره با مادر و دقت در شرایط خاص هر مراجع و توجه به نیازهای او - شرکت در پرسش و پاسخ و بحث گروهی

بهداشت مادر و کودک و تنظیم خانواده

روز	فعالیت استاد	فعالیت دانشجو
چهارم	<p>--تعیین برنامه در واحد بهداشت و چگونگی اجرای آن و تعیین زمان و موضوعات کنفرانس و بحث های گروهی</p> <p>--پرسش و پاسخ درمورد اهداف واحد مادر و کودک</p> <p>- تشکیل پرونده یک کودک</p> <p>--نظارت، بررسی و اصلاح پرونده های تکمیل شده توسط دانشجو</p> <p>--تصحیح عملکرد دانشجو</p> <p>- پرسش مطالب آموزش داده شده</p> <p>- بازخورد نکات ضعف و قدرت در انتهای فعالیت دانشجو در طی روز</p> <p>--نظارت و اصلاح عملکرد دانشجو در ارائه خدمات</p> <p>- پرسش و ارائه اطلاعات تکمیلی درمورد روشهای اورژانس پیشگیری روشهای پروژسترونی</p> <p>--بررسی پرونده ها و دادن بازخورد</p>	<p>-تشکیل پرونده باکمک مربی</p> <p>-آموزش تغذیه با شیر مصنوعی</p> <p>- پایش رشد، رسم و تفسیر منحنی باکمک مربی</p> <p>-بررسی سیر تکاملی کودک و تشخیص اختلالات تکاملی</p> <p>- آموزش به والدین درمورد منحنی رشد</p> <p>برنامه ریزی برای فواصل مراجعه برای پایش رشد</p> <p>تشخیص انحرافات از رشد مناسب و پیگیری علت آن</p> <p>با انجام مصاحبه با مادر و دادن توصیه های لازم و در صورت نیاز ارجاع</p> <p>- ارائه خدمات لازم به کودکان نیازمند مراقبت ویژه</p> <p>- گزارش صبحگاهی</p> <p>- مشاوره و ارائه وسایل پیشگیری از بارداری</p> <p>- شرکت در پرسش و پاسخ</p>
پنجم	<p>--نظارت و کمک به دانشجو</p> <p>- بازخورد نکات ضعف و قدرت در انتهای فعالیت دانشجو در طی روز</p> <p>- پرسش و پاسخ درمورد مکمل های مورد نیاز کودک</p> <p>--پرسش و پاسخ در مورد روشهای جراحی</p> <p>گذاشتن حداقل ۲ تا ۳ مورد IUD روی بیمار و ماکت</p>	<p>-گزارش صبحگاهی درمورد Case های روز قبل</p> <p>- انجام فعالیت های روز قبل با کمک مربی</p> <p>-تشخیص بیماری های اسهال و تنفسی و انجام برنامه مراقبتی و ارائه آموزش های لازم</p> <p>آموزش شیردهی صحیح به مادر</p> <p>- شرکت در بحث گروهی تعیین شده</p> <p>-ارائه خدمات تحت نظر مربی</p>
ششم	<p>-- پرسش و پاسخ درمورد رشد و تکامل کودک و اختلالات آن</p> <p>--نظارت، بررسی و اصلاح پرونده های تکمیل شده توسط دانشجو</p> <p>- بازخورد نکات ضعف و قدرت در انتهای فعالیت</p> <p>مرور مطالب کلی و انجام مشاوره تنظیم خانواده براساس اصول (GHATHER) و Redi</p>	<p>-گزارش صبحگاهی</p> <p>- انجام فعالیت های روز قبل بطور مستقل</p> <p>تشخیص برفک و تب و انجام برنامه مراقبتی و ارائه آموزش لازم</p> <p>- آموزش تغذیه تکمیلی و تغذیه صحیح کودک بالای یک</p> <p>- شرکت در بحث گروهی تعیین شده</p>

انجام مشاوره و ارائه وسایل پیشگیری باکمک مربی
- شرکت در پرسش و پاسخ درمورد تمام وسایل
پیشگیری

هفته سوم: واحد واکسیناسیون

روز	فعالیت استاد	فعالیت دانشجو
هفتم	<p>- توضیح درمورد یخچال واکسیناسیون</p> <p>- توضیح درمورد نحوه آماده کردن وسایل واکسیناسیون</p> <p>- توضیح درمورد نحوه پرکردن کارت واکسیناسیون، دفاتر و آمار روزانه</p> <p>- انجام واکسیناسیون توسط مربی</p> <p>- انجام واکسیناسیون و تکمیل پرونده</p> <p>- نظارت برکنترل و ثبت دمای یخچال نحوه آماده کردن وسایل، کنترل کارت واکسن، گرفتن شرح حال کودک و آموزش والدین</p> <p>- انجام واکسیناسیون با مشارکت دانشجو</p> <p>- پرسش و پاسخ درمورد نکات قابل توجه در دستورالعمل واکسیناسیون و زرات بهداشت و زمان استفاده از واکسن ها</p> <p>- بازخورد نقاط ضعف و قوت در انتهای فعالیت دانشجو در طی روز</p>	<p>- کنترل و ثبت دمای یخچال</p> <p>- آماده کردن وسایل مورد استفاده برای واکسیناسیون</p> <p>- کنترل کارت واکسن</p> <p>- پرسش از والدین در مورد عوارض واکسیناسیون قبلی و وضع جسمی کودک</p> <p>- شرکت در انجام واکسیناسیون با کمک مربی</p> <p>- آموزش به والدین درمورد مراقبت از کودک واکسینه شده</p> <p>- ثبت اطلاعات در کارت ، دفاتر مربوطه</p> <p>- تمرین واکسیناسیون روی ماکت باکمک مربی</p> <p>- انجام واکسیناسیون و ارائه خدمات مربوطه باکمک مربی</p>
هشتم	<p>- پرسش و پاسخ و تکمیل اطلاعات دانشجویان درمورد واکسن های ثلاث، هپاتیت، توام بزرگسال و خردسال و روشهای تزریق عضلانی و درمورد عوارض، مراقبت ها، موارد منع مصرف</p> <p>- کمک به دانشجویان در انجام واکسیناسیون</p>	<p>- شرکت در پرسش و پاسخ و تکمیل درمورد واکسن های ثلاث، پولیو، هپاتیت، توام بزرگسال و خردسال</p> <p>- شرکت در پرسش و پاسخ</p>
نهم	<p>- پرسش و پاسخ و تکمیل اطلاعات دانشجویان درمورد واکسن MMR وب ث ژ و تکنیک تزریق زیرجلدی و داخل جلدی</p> <p>- نظارت و کمک به دانشجو در انجام واکسیناسیون</p>	<p>- انجام واکسیناسیون و ارائه خدمات مربوطه باکمک مربی</p>

فرم ارزشیابی امتحان جامع دانشجویان مامایی درواحد بهداشت مادر و کودک و تنظیم خانواده

ارزشیابی کننده :

ردیف	موارد ارزشیابی					
	نام و نام خانوادگی دانشجو	نام و نام خانوادگی دانشجو	نام و نام خانوادگی دانشجو	نام و نام خانوادگی دانشجو	نام و نام خانوادگی دانشجو	ارزش نمره
						الف) مراقبت از کودک
۱						ارتباط با مادر و کودک در تمام مراحل کار
۲						بررسی پرونده و گرفتن شرح حال
۳						بررسی وضعیت رشد
						پایش رشد کودک (اندازه گیری وزن ، قد ، دورسر)
						رسم نمودار رشد در پرونده ، کارت و تفسیر منحنی برای مادر
						بررسی وضعیت تکاملی ، تشخیص اختلالات رشد و تکامل ، انجام آموزش ها و اقدامات لازم به مادر
۴						بررسی وضعیت تغذیه :
						۱) زیر ۶ ماه
						مشاهده تکنیک شیردهی (و در صورت لزوم اصلاح آن) و رابطه عاطفی مادر با کودک
						آموزش در مورد اهمیت تغذیه انحصاری ، راههای حفظ و تداوم شیردهی
						تغذیه مادرشیرده
						تجویز مکمل و آموزشهای لازم به مادر
						۲) بین ۶ تا ۱۲ ماه
						مشاوره و بررسی نحوه شروع تغذیه تکمیلی و مشکلات مربوط به آن
						آموزش در مورد راههای حفظ و تداوم شیردهی
						تجویز مکمل ها و بررسی تغذیه مادر شیرده
						بین ۱۲ تا ۲۴ ماه
						بررسی وضعیت تغذیه (رژیم غذایی ۲۴ ساعته)
						بررسی فعالیت فیزیکی کودک و بازیهای او
						آموزش تغذیه شیرخوار باغذای خانواده و تجویز مکمل ها
						آموزش در مورد ادامه شیردهی و قطع آن در زمان مناسب
						۴) شیرخواران ۲۴-۰ ماهه که تغذیه مصنوعی دارند .
						آموزش روش صحیحی تغذیه با شیر خشک
						آموزش در مورد تغذیه تکمیلی ، غذای خانواده
						تجویز مکمل ها
						۵) کودکان ۸-۲ سال
						بررسی وضعیت تغذیه (رژیم غذایی ۲۴ ساعته) آموزش و اقدامات لازم
						بررسی فعالیت فیزیکی و بازیها ، مراحل تکاملی و اقدامات لازم
						توصیه در مورد حوادث و خطرات تهدید کننده سلامت کودک
						توجه به رابطه عاطفی کودک با پدر و مادر

ردیف	موارد ارزشیابی	ارزش نمره	نام ونام خانوادگی دانشجو	نام ونام خانوادگی دانشجو	نام ونام خانوادگی دانشجو	نام ونام خانوادگی دانشجو	نام ونام خانوادگی دانشجو
۳	معاینه دهان و دندان و انجام اقدامات و آموزش های لازم	۱					
۴	بررسی وجود مشکلات شایع (یبوست، نفخ، اسهال، دندان در آوردن، استفراغ، اختلال در کنترل ادرار و مدفوع) آموزش و اقدامات لازم	۱					
۵	تشخیص کودکان نیازمند مراقبت ویژه ، ارجاع و پیگیری آنان	۱					
۶	تکمیل و ثبت اقدامات انجام شده در پرونده	۱					
۷	پاسخ به سوالات علمی مرتبط با Case مربوطه	۲					
(ب) واکسیناسیون							
۱	کنترل یخچال : محل قرار گرفتن خواندن و ثبت درجه حرارت و کنترل برفک وسایل داخل یخچال (Ice bag) ، شیشه آب و نمک، وسایل اضافی)	۱					
۲	تکنیک تلقیح آماده کردن واکسن (کنترل کیفیت و تاریخ انقضاء ، رعایت نکات استریل ، دوز ، نحوه کشیدن / حفظ زنجیره سرما) نحوه تزریق (تعیین محل ، ضد عفونی کردن، زاویه تزریق، تثبیت محل تزریق)	۲					
۳	آموزش و ثبت در کارت	۱					
۴	پاسخ به سوالات علمی	۲					
(ج) تنظیم خانواده							
۱	بررسی پرونده و گرفتن شرح حال	۲					
۲	معاینه فیزیکی (توجه به معاینات سالیانه) الف- مراجعین جدید :نحوه مصرف، مزایا، معایب و موارد منع مصرف روشهای موجود ب- مراجعین تکراری: بررسی رضایت مراجع، مناسب بودن و عوارض روش	۱					
۳	کمک به مراجع در تصمیم گیری آنان در مورد : انتخاب روش پیشگیری یا تغییر روش پیشگیری و یا ادامه روش پیشگیری الف- مراجعین جدید : توضیح در مورد مصرف ، مزایا ، علای خطر ، عوارض ، تصحیح باورهای غلط ب- مراجعین تکراری : پشش و پاسخ در مورد نحوه مصرف، مزایا، علائم خطر ، عوارض	۱					
۴	IUD : الف- تکنیک آماده سازی IUD ب- تکنیک گذاشتن و یا برداشتن IUD و رعایت شرایط استریل ج- پاسخ به سوالات	۱					
		۲					
		۱					
۵	ثبت اقدامات انجام شده و تعیین مراجعه بعدی و ارجاع در موارد لزوم	۱					
۶	پاسخ به سوالات علمی مرتبط با Case مربوطه	۲					

ردیف	موارد ارزشیابی	ارزش نمره	نام ونام خانوادگی دانشجو	نام ونام خانوادگی دانشجو	نام ونام خانوادگی دانشجو	نام ونام خانوادگی دانشجو	نام ونام خانوادگی دانشجو
	د- پاپ اسمیر: ۲ نمره						
	نحوه گرفتن اسمیروتهیه نمونه لام با توجه به شرایط مراجع	۱					
	تفسیر نتیجه اسمیر ، درمان واقدامات لازم	۱					
جمع		۴۰					

توضیح : نمره بدست آمده دانشجو تقسیم بر ۲ شده و نمره نهایی از ۲۰ محاسبه خواهد شد .

نحوه ارزشیابی :

بسیارخوب ۱۰۰٪

خوب ۷۵٪

متوسط ۵۰٪

ضعیف ۲۵٪

بسیارضعیف ۰٪

منابع:

منابع:

درسنامه پزشکی پیشگیری اجتماعی، پارک، جان ادرت. آخرین چاپ.

روشها و فنون مشاوره، شفیع آبادی، عبدالله. آخرین چاپ.

اصول مهارتهای بین فردی، وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی

بهداشت عمومی، رضوی و همکاران، آخرین چاپ

کتاب ارتباطات دکتر محسنی، آخرین چاپ

مهارتهای ارتباط بین فردی در بهداشت باروری و تنظیم خانواده. گروه حمایت کشورهای صندوق جمعیت ملل متحد، ترجمه گروه

مرکز IEC، وزارت بهداشت. مرکز اطلاعات، آموزش و ارتباطات جمعیت و تنظیم خانواده.

تغییر دادن رفتارهای کودکان و نوجوانان، کرومبولتز، جان دی کرومبولتز، هلن. آخرین چاپ.

مفاهیم بنیادی و مباحث تخصصی در مشاوره گلدارد، دیوید، ترجمه حسینیان سیمین-آخرین چاپ

بارداری و زایمان ویلیامز . ۲۰۱۸

یِماری های های زنان نواک. ۲۰۲۰

نلسون، مبانی طب کودکان. ۲۰۱۹

کتاب بهداشت عمومی جلد ۱،۲،۳ دکتر حسین حاتمی-آخرین چاپ

مراقبت ادغام یافته کودک سالم (ویژه غیر پزشک). وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، معاونت بهداشت، دفتر سلامت جمعیت، خانواده و مدارس، اداره سلامت کودکان. آخرین چاپ

مراقبت‌های ادغام یافته ناخوشیهای اطفال مانا (ویژه غیر پزشکان). وزارت بهداشت، معاونت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، دفتر سلامت جمعیت، خانواده و مدارس، اداره سلامت کودکان. آخرین چاپ

شرح خدمات تیم سلامت و پزشک خانواده، وزارت بهداشت، اداره مدیریت برنامه های سلامت، کمیته بازنگری برنامه های سلامت مرکز توسعه شبکه

تغذیه تکمیلی کودکان، دفتر بهبود تغذیه جامعه، معاونت بهداشت. آخرین چاپ

دستورالعمل تغذیه با شیر مادر. وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی. آخرین چاپ.

لارنس، تغذیه با شیر مادر. آخرین چاپ

اسپیروف، اندرو کرینولوژی بالینی زنان و ناباروری، آخرین چاپ

دستورالعمل روشهای پیشگیری از بارداری در جمهوری اسلامی ایران. وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، معاونت بهداشت، دفتر سلامت جمعیت، خانواده و مدارس، اداره تنظیم خانواده و جمعیت. آخرین چاپ

برنامه و راهنمای ایمن سازی، مصوب کمیته کشوری ایمن سازی ۱۳۹۴، وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، معاونت بهداشت، مرکز مدیریت بیماریهای واگیر

زنجیره سرما. وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، معاونت سلامت، مرکز مدیریت بیماریها، اداره بیماریهای قابل پیشگیری با واکسن و قرنطینه. آخرین چاپ

دستورالعمل مراقبت عوارض ناخواسته ایمن سازی. وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، معاونت سلامت، مرکز مدیریت بیماریها، اداره بیماریهای قابل پیشگیری با واکسن و قرنطینه. آخرین چاپ

آخرین شاخصهای بهداشتی و آمارهای اعلام شده در مورد ایران و دیگر کشورهای جهان از سوی وزارت بهداشت و سازمان جهانی بهداشت و دیگر سازمانهای بین المللی نظیر یونیسف، صندوق کودکان بینالمللی، صندوق جمعیت بینالمللی، یونسکو و

.....

آخرین آمارهای جمعیتی اعلام شده از سوی سازمان آمار

دیگر منابع معتبر روز

گروه مامایی دانشگاه آزاد اسلامی مشهد